

Dahlstrøm, H.K. & Omland, S. (2023).
Påskegodteri, terror og slangefestival: En
kvantitativ innholdsanalyse av nyheter om
religion i Supernytt. I I.M. Thorjussen
& U.S. Goth (red.), *Verdier, holdninger og
kompetanseutvikling i et utdanningsperspektiv*
(s. 138–152). Fagbokforlaget.
DOI: <https://doi.org/10.55669/oa211008>

8

Påskegodteri, terror og slangefestival

En kvantitativ innholdsanalyse av nyheter om religion i Supernytt

Solveig Omland, NLA Høgskolen og Hilde Kristin
Dahlstrøm, NLA Høgskolen

Innledning

Norge er et sekulært samfunn, og religion får stadig mindre betydning både på samfunns-, organisasjons- og individnivå (Taule, 2014, s. 10). Kunnskapen om religion avtar i befolkningen og tendensen merkes spesielt hos barn. Tross religionsopplæring i skolen tyder mye på at religionkunnskap er synkende. Sammenlignet med tidligere formidles det nå mindre om den kristne arvs normer og verdier i den norske skolen (Høeg, 2010, s. 182). Unge har

liten forståelse for det å være religiøs (Toft, 2017, s. 45–46), og de er skeptiske til at religion kommer til uttrykk i det offentlige rom (Botvar, 2017).

Norske barn har i større grad enn tidligere generasjoner tilgang på informasjon og alderstilpassede nyheter. Barnas hverdag er på ulike måter gjennomvevd av medier og mediebruk (Nyjordet, 2018, s. 11). Mediene er en viktig kilde til informasjon, særlig om tema vi i utgangspunktet kanskje ikke vet mye om. Mediene er derfor viktige informasjonskilder til barns forståelse av religion. Medienes nyhetsbilder er ikke speilbilder av virkeligheten. Hva og hvordan mediene formidler, er ikke uten betydning for vår forståelse av virkeligheten og kan påvirke våre meninger (Eide, 1991; Ihlen, 2001). Fordi de utgir seg for å formidle virkeligheten, blir lest og har påvirkningskraft, er mediene interessante å analysere (Hågvar, 2007, s. 16). Mediene er både en arena og en aktør som produserer nyheter gjennom aktiv fortolkning og formidling (Eide 2001, s. 42–45) i en kontinuerlig nyhetsvurderingsprosess. De presenterer utvalgte og bearbejdede deler av virkeligheten og både påvirker og påvirkes av samfunnet. Mediene har medvirket til endringen av det religiøse landskapet i Norge (Lundby, 2021, s. 9). Deres rolle er ofte undervurdert i påvirkningen som gjør at mennesker forlater all religion (Taira, 2020, s. 335). Blant annet viser forskning at mediene har bidratt til at folk forbinde religion med konflikt og ekstremisme (Lundby, 2021, s. 9).

Dette forskningsprosjektet er en kvantitativ innholdsanalyse av hvordan Supernytt dekker religion. Problemstillingen i kapittelet er: *Hvordan presenteres nyheter om religion for barn i Supernytt?* Hvor mange saker, hvilke religioner omtales, og hva er tema i disse sakene?

Supernytt er allmennkringkasteren NRKs nyhetssending for barn, og første sending var 4. januar 2010. Supernytts formål er å gi skolebarn kunnskap om lokale, nasjonale og internasjonale forhold på en måte som gjør at de kan forstå og selv relatere seg til det som blir presentert (NRK, 2010, s. 23). NRK forankrer Supernytt-tilbudet i barnekonvensjonen og poengterer at barn er sosiale aktører og har rett til informasjon og ytringsfrihet. I forbindelse med Supernytts første eid-sending i 2021 uttalte redaksjonsleder Frank Sivertsen at sendingen kunne være «et viktig bidrag til å *ufarliggjøre religion*» (Benonisen, 2021). Han var opptatt av at NRK har et oppdrag i å speile samfunnet, og at Supernytt er til «for å lage nyheter, og det er helt naturlig at vi viser både den kristne kulturarven og mangfoldet i landet vårt». I 2021 hadde sendingene 87 000 seere i snitt (e-post fra NRK, 02.04.2022). Tallet

er sannsynligvis betraktelig høyere. Ifølge NRK skjer en tredel av seingen på formiddagen. NRK antar at programmet vises på skolen, og anslår mellom 10 til 30 personer bak hver formiddagsseer. Statistikken bekrefter Supernytt som en viktig agendasetter for barn. Gitt det store nedslagsfeltet og den uttalte agendaen om å sette religion på dagsorden, er det en interessant studie å kartlegge hvordan Supernytt presenterer nyheter om religion.

Tidligere forskning

Som et bakteppe til studien dette kapittelet bygger på, vil vi i det følgende gi innblikk i to forskningsfelt som er relevante for å forstå hvordan saker om religion formidles til barn gjennom nyhetsmediene. Først vil vi se på forskning som omhandler barn som mottakere av nyheter, deretter vil vi si litt om forskning som omhandler religion som nyhetssak i vestlige samfunn.

Barn og nyheter

Mediehus har presentert nyheter for barn i flere tiår (Nesheim, 2018, s. 45). Hovedargumentene for nyheter til barn er å gi barn opplæring i deres sosiale utvikling og at den yngre generasjonen sosialiseres som nyhetsbrukere (Alon-Tirosh, 2017, s. 137; Carter, 2013, s. 258). Å følge med på nyhetene er grunnleggende i utviklingen av kunnskapsrike, bevisste og engasjerte borgere (Alon-Tirosh, 2017, s. 132). Tanken er at nyheter for barn kan være med på å forberede dem til å ta en aktiv rolle som borger og påvirke sin situasjon (English et al., 2019, s. 75). Et sentralt anliggende i forskningsfeltet er forståelsen av den sosiale konstruksjonen av barn og deres plass i medielandskapet (English et al., 2019, s. 75). Om en forstår barn som samfunnsborgere på lik linje med voksne, trenger de tilgang til nyheter slik at de kan delta i samfunnet og deres stemme bli hørt (Carter, 2013, s. 225). Studier viser at barn påvirkes av å se nyheter, og barn som ser nyheter, har større interesse for hva som skjer i samfunnet (Alon-Tirosh, 2017, s. 132).

Forskningsfeltet om barn og nyheter er fremdeles lite utforsket (English et al., 2019, s. 75). Det er studier som har sett på hvordan barn eksponeres og reagerer på nyheter rettet mot voksne (Riddle et al., 2012), om barns repre-

sentasjon i nyheter (Dahlstrøm et al., 2017; English et al., 2019) og mediernes rolle i sosialisering av barn (Carter, 2013). Enkelte forskningsresultat viser at nyhetsprodusenter anser barns tematiske interesser i nyhetssendinger som begrenset, som for eksempel skole, mobbing og dyr (Carter, 2013), men dette utfordres av flere studier som konkluderer med at barn har et mye større interessefelt og er interessert i å lære om aktuelle samfunnsforhold (Alon-Tirosh, 2017, s. 133).

Tross bred enighet om at det er viktig at barn får nyheter presentert, er et viktig anliggende i forskningsfeltet at det advares mot konsekvensene av eksponering av traumatisk nyhetsinnhold (Carter, 2013, s. 256–257). Produsenter av nyheter for barn svarer ofte at alle nyheter egner seg for barn, men poengterer at fremstillingen av nyhetene er avgjørende (Alon-Tirosh, 2017, s. 138). I studier om hvordan nyheter om kriser og krig fremstilles, viser funn at det er utformet betryggende strategier, «consolation strategies,» for å dempe bekymring og frykt (Lorgen, 2019, s. 21).

Religion i nyhetene og medialisering

Nyhetsbildet har få saker om religion. I et 150-årsperspektiv er deknningen av religion kraftig redusert, og forskning fra norsk og amerikansk kontekst viser for eksempel at kristen tro dekkes stadig mindre (Christensen 2020, s. 37; Lundby, 2019, s. 260). Tross dette hevder andre forskere at religionsrelatert stoff har økt betraktelig siden årtusenskiftet, både i norske og internasjonale medier (Døving & Kraft, 2013, s. 9). En undersøkelse av religion og livssyn i tre sørlandske aviser avdekket at to prosent av artiklene hadde religionsrelatert innhold (Dahlstrøm, 2013). I tillegg har mangfoldet i religionssakene økt, mye på grunn av flere saker om islam. Utover 2000-tallet ble islam og muslimer dominerende i religionsdeknningen (Lundby, 2021, s. 213). En undersøkelse av Aftenposten, VG og Dagsavisen konkluderte at hver fjerde artikkel om religion handlet om islam og muslimer, og at fokuset ofte var terror (Lundby, 2019, s. 26). Mens deknningen av «den lutherske majoritetstradisjonen» utgjorde 62 prosent av artiklene i 1988, utgjorde den bare 21 prosent av artiklene om religion i 2018 (Lundby, 2019, s. 260). Når det gjelder selve innholdet i mediedekningen av religion, bidrar det langt på vei til «annengjøring av religion, særlig ved å legge vekt på konflikt» (Lundby, 2021, s. 16).

Dekningen og innholdet i saker om religion i nyhetene må forstås i sammenheng med religionens rolle i samfunnet. Det norske samfunn har over tid endret seg fra å være preget av kristendom til et mer sekularisert samfunn med større religiøs mangfold (Repstad, 2020; Taule, 2014). Viktige trender i dette landskapet er individualisering, privatisering og pluralisering (Repstad, 2020). Antallet medlemmer i Den norske kirke synker, men er fortsatt det desidert største trossamfunnet med over 67 prosent av befolkningen (SSBa, u.å.). Andre kristne trossamfunn øker litt og ligger på ca. 7 prosent. Medlemstallene i muslimske trossamfunn er forholdsvis stabilt på ca. 3 prosent (SSBb, u.å.).

Samtidig påvirker mediene religionens rolle i samfunnet. Mediene har bidratt til å endre det religiøse landskapet (Lundby, 2021, s. 14), og mediene blir en stadig viktigere informasjonskilde om religion (Hjarvard, 2008). Denne sammenvevde prosessen forstås som medialisering, der en over tid ser at sosiale og kulturelle endringer på den ene siden og medieendringer på den andre siden er en interrelasjonell prosess (Hepp et al., 2010, s. 223). Medialisering fokuserer også på at medienes form og logikk preger mediepresentasjonene om religion siden de konstrueres i tråd med medienes rammer og sjangerkrav (Lövheim 2021, s. 65), som ofte er polariserende og individualiserende. I medialisert religion løsrives eksisterende religiøse symboler og praksiser fra sin tradisjonelle kontekst og presenteres på medienes premisser (Hjarvard, 2011, s. 129). Det er den offentlige fremtoningen av religion som preges av å være «i medienes grep», og ikke den enkelte troendes tro. Men medialiseringen kan, direkte eller indirekte, prege den enkeltes tro, men uten at det skjer en direkte påvirkning (Lundby, 2021, s. 12). Samtidig kan fravær av mediedekning, for eksempel av deler av det religiøse landskapet, bidra til en «usynliggjøring» og slik bidra til fremmedgjøring av religion.

Metode – redegjørelse og refleksjon

I studien har vi foretatt en kvantitativ innholdsanalyse av Supernytts nyhetsaker om religion. Kvantitativ innholdsanalyse er en godt egnet metode når en «søker mot en systematisk, objektiv og kvantitativ beskrivelse av innholdet i et budskap» (Østby et al., 2013, s. 208). Kvantitativ innholdsanalyse er

godt egnet til å få god oversikt over sakene, helheten i mediedekningen og ulike tendenser i materialet. Vi har gått gjennom alle titlene i nyhetssendingene fra programmets oppstart 04.01.2010 til 21.12.2021. På NRKs nettsider er sendingene presentert med tittel på hver nyhetssak. Noen av sendingene manglet inndeling eller hadde en fellestittel for flere saker som var slått sammen (f.eks. «nyhetspakke»). I disse tilfellene så vi gjennom nyhetsinnslag for å sikre korrekt koding.

Vi har tatt utgangspunkt i Lundbys kriterier for en «religiøs» nyhetssak og har kategorisert nyhetssaker som eksplisitt nevner en religion, en konfesjonell tradisjon, en religiøs autoritetsrolle, en religiøs bygning, andre religiøse symboler og religiøse-/åndelige praksiser (Lundby, 2019, s. 255). Saker om religiøs praksis, hvor handlingen ikke blir kontekstualisert som noe religiøst, faller dermed inn under kriteriene våre om at saken handler om religion. Et eksempel på dette er en sak som nevner bønn hvor nyhetsinnslaget viser at muslimsk bønn bli utført, og et annet eksempel er en sak om koret «Soul children» som er tilknyttet en kristen organisasjon. I analysen av data-materialet fikk vi først en oversikt over *antall* saker om religion. Vi kartla så *hvilke religioner* som omtales, og hva som er *tema* i disse sakene. I dette arbeidet fant vi det verdifullt å kategorisere ulike religiøse trosretninger som undergruppe i religionene der dette var presisert i nyhetssakene.

En metode vil alltid ha sine begrensinger og utfordringer. Vi gjorde valg vi mener styrker validiteten. Vi valgte å se gjennom samtlige sendinger uten å gjøre noe utvalg. Vi var to som kodet nyhetssakene. Vi kan selvsagt ha tenkt ulikt i kodingen, men hadde avklart kriteriene for hva som ble definert som en sak om religion, og diskuterte nyhetssaker vi var i tvil om underveis. Med dette mener vi at vi har styrket reliabiliteten og funnene (Kvale og Brinkmann, 2009, s. 102; Bernard, 2006, s. 54). En mulig feilkilde kan være at det er saker vi ikke har registrert og oversett. Samtidig mener vi at vår kunnskap om religion bidrar til å identifisere saker om religion selv om tittelen ikke umiddelbart tilsier at saken handler om religion (f.eks. titler som Soul Children og tårnagent).

Funn og diskusjon

I det følgende presenteres og diskuteres funn med utgangspunkt i de to forskningsspørsmålene 1) hvilke religioner presenteres i nyheter for barn, og 2) hva er innholdet i nyhetssakene.

Religion er ikke en (nyhets)sak

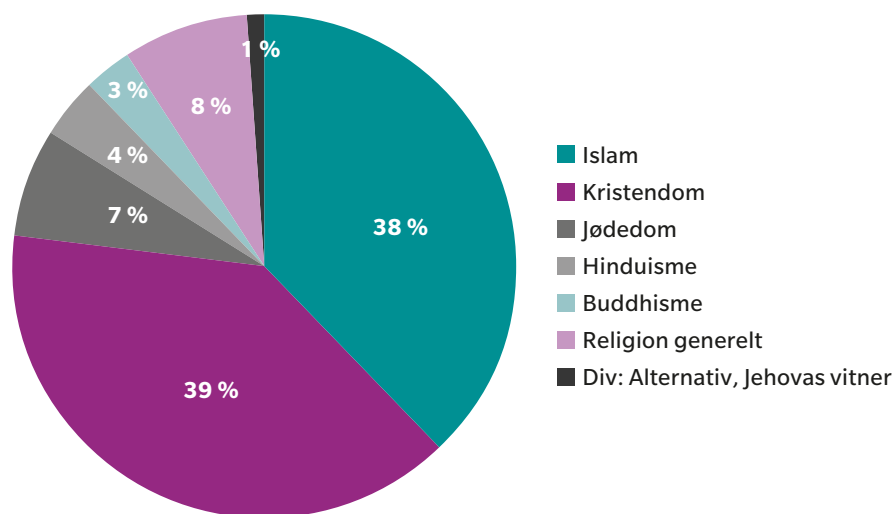
I perioden fra 2010 til 2021 har vi identifisert 381 nyhetsinnslag om religion. Noen av innslagene nevner flere religioner. Supernytt har omtrent 16 sendinger per måned, elleve måneder i året. Hver sending har cirka seks saker per sending. I perioden på 12 år er det omtrent 12 000 nyhetssaker totalt. Det betyr at cirka tre prosent av innslagene handler om religion, noe som er tilsvarende funn i nyheter for voksne (Dahlstrøm, 2013).

Nesten halvparten av alle nyhetsinnslagene (182 saker) handler om høytider. I 70 prosent av disse sakene (132 saker) nevnes jul og påske, men sakene har ikke noen kobling til religion utover det. Felles for disse sakene er fokuset på kulturelle tradisjoner som for eksempel julebad, juleverksted påskeferie og påskegodteri. I de resterende 50 sakene er det religiøse aspektet mer fremtredende, og disse sakene er av større interesse for denne analysen. Funnene våre viser at blant disse sakene får muslimske høytider mest oppmerksomhet (25 av 50 saker). 17 saker (35 prosent) handler om kristne høytider, flere av disse om katolske høytider. Det er også fire saker om hinduistiske høytider, to om buddhistisk høytid og en om jødisk høytid. Nyhetssakene er fra en norsk og internasjonal kontekst. Mange av sakene har en opplæringshensikt; «Hva er Ramadan?» (24.04.2020), «Derfor feirer vi jul» (14.01.2018) og «Hvorfor har vi fri på mandag?» (29.05.2020). Flere av sakene handler om hvordan høytidene markeres, og for eksempel om hvordan det er å faste under ramadan.

Siden målet med denne artikkelen er å undersøke hvordan religion presenteres i Supernytt, vil vi videre i artikkelen se bort fra de 132 nyhetssakene der ordene jul og påske er eneste element av religion. Vi undersøker nærmere de 249 nyhetssaker i datamaterialet. I disse sakene ser vi stor variasjon i hvor tydelig religion presenteres. I flere av sakene nevnes et begrep assosiert med religion eller en hendelse i et religiøst forsamlingshus. Antallet saker der religion synliggjøres og er fremtredende, er i virkeligheten vesentlig lavere enn

tre prosent. Samtidig nevnes ofte ikke religion eller tro i saker som egentlig har en naturlig kobling til religion, som for eksempel en sak om Soul Children som er et kristent kor. Når en ser datamateriale som helhet og antall saker om religion, kan en konkludere at Supernytt presenterer få saker om religion og har et sekulært nyhetsbilde. Siden seerne vanligvis bare følger med på Supernytt i en viss periode av livet, blir eksponeringen av nyhetssaker om religion i realiteten enda lavere enn våre tall for hele perioden.

Antallet nyhetssaker om religion har økt gjennom perioden. Det var flest saker om religion i 2014. Økningen som skjer, er i stor grad knyttet til flere saker om islam. Mens det i starten av perioden var mer vanlig med to eller tre årlige innslag om islam, var det en markant økning i 2014, og de siste årene er det i gjennomsnitt ti innslag i året. Antall saker om kristendom har også økt, særlig saker om katolsk kristendom, men disse tallene varierer mer fra år til år. Økningen i antall nyhetsinnslag om islam er godt dokumentert fra tilsvarende forskningsprosjekt om nyheter for voksne (Lundby, 2019, s. 260).

Figur 8.1 249 nyhetssaker om religion – hvilken religion handler de om?

Det er flest nyhetsinnslag om kristendom og islam. 77 prosent av de 249 nyhetsinnslagene om religion handler om de to religionene, og det er omtrent like mange saker om de to religionene (101 saker om kristendom og 97 saker om islam). Dette er i tråd med forskning på skandinaviske medier som viser at det er flest saker om kristendom, islam og jødedom (Christensen, 2010). Et mer overraskende funn er at over 35 prosent av de 101 sakene om kristendom handler om katolsk tro. Selv om antall medlemmer i Den katolske kirke i Norge har doblet seg i perioden, er det fortsatt «bare» drøyt 165 000 medlemmer (tre prosent) (SSB, u.å.). Trossamfunnet er omtrent like stort som muslimske trossamfunn. Sakene om katolsk kristendom er ofte fra utlandet og belyser mer eksotiske sider ved religionen, som helgener og paven. Paven er den religiøse lederen som uten sammenligning får størst mediedekning.

Analysen viser at jødedommen er den tredje vanligste religionen som presenteres i Supernytt. Det kan forklares med at Supernytt har en forholdsvis bred dekning av Israel/Palestina-konflikten der jøder og jødedom nevnes ofte. Noen av disse sakene handler også om islam, men andre ganger brukes betegnelsen på folkegruppene arabere eller palestinere. Videre ser vi at hinduisme og buddhisme er registrert med henholdsvis ti og ni saker. Andre religioner er i liten grad omtalt. Alternativ religiøsitet er omtalt to ganger og handler begge om prinsesse Märtha Louise og Durek. Det er én sak om Jehovas vitner. Vi har ikke registrert noen saker om sekulære livssyn.

Åtte prosent av sakene (20 saker) handler om religion generelt. Disse sakene handler enten om religion som fenomen, for eksempel «Mange ulike religioner» (18.01.21), «Vilja tilhører ingen religion» (17.10.12), eller så nevnes Gud, liv etter døden eller andre religiøse tema, uten at det knyttes til noen konkret religion, som for eksempel «Bannekampanje» (24.05.11).

Tabell 6.1 Oversikt over hvilken religion sakene i Supernytt omtaler og årstall.

	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	
TOTALT:	25	22	24	16	26	22	23	28	21	20	17	16	258
Islam	8	10	7	10	13	8	13	14	3	3	2	6	97
Kristendom (katolsk)	8 (4)	9 (3)	11 (4)	4 (2)	7 (1)	11 (3)	7 (2)	7 (4)	15 (10)	9 (1)	6 (-)	7 (2)	101 (36)
Jødedom	3	-	2	2	2	-	1	2	-	2	2	2	18
Hinduisme	-	1	1	-	-	1	1	1	3	1	1	-	10
Buddhisme	-	-	1	-	2	1	-	2	-	3	-	-	9
Religion generelt	6	1	-	-	2	1	-	2	-	2	5	1	20
Jehovas vitner	-	1	-										1
Alternativ	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2

Hverdagskristendom, muslimsk konflikt og sensasjonspreg

Det er store forskjeller i hvordan islam og kristendom dekkes. I sakene om kristen tro er hverdagsperspektivet mest fremtredende, ofte om aktiviteter i kirka. «Kirken arrangerer overnatting for 11-åring» (19.11.12) er et eksempel på en slik sak. Kor, konfirmasjon, åpen kirke etter tragiske hendelser, undervisning i kirkebygg og kirkebrann er andre nyheter hvor hverdagsperspektivet er fremtredende. Andre saker i denne hverdagskategorien har en klar opplæringshensikt «250 år siden Hans Nielsen Hauge ble født» (09.04.21) og «Frelsesarmeen 125 år» (20.01.13). Bare et fåtall av sakene har et konfliktfokus, som for eksempel uenighet om kvinnelige prester og overgrep i kirken. Supernytt viser frem en liberal, åpen kirke, hvor likekjønnet vigsel er tillatt. Hverdagslivet i utenrikssakene har mer sensasjonspreg, særlig om katolsk kristendom.

Sakene om islam er langt mer problemfokuserte. Nesten halvparten av sakene om muslimsk hverdagsliv er konfliktfokuserte, og konfliktene kan være knyttet til bruk av hijab, kvinners situasjon og «streng» islam. Den største forskjellen i deknningen av de to religionene er at 40 prosent (38 saker) av nyhetene om islam handler om terror og krig. Disse sakene handler om

terror i Europa, IS, Syria og Irak. Boko Harams kidnapping av skolejenter i Nigeria får også mye oppmerksomhet. I tillegg nevnes islam noen ganger i forbindelse med Israel-Palestina-konflikten. Det er også noen saker fra Norge som er handler om terror: tre saker om rettssaken mot IS-kvinnen og fire saker hat/terror mot muslimer.

Felles for terrorsakene er at de i liten grad egentlig handler om religion. Den religiøse siden av konflikten gis liten oppmerksomhet. I tillegg til sakene i utvalget vårt har Supernytt flere saker om terror og krig der det religiøse aspektet er helt fraværende. En annen fellesnevner ved sakene om terror og krig i Supernytt er at de ofte involverer barn. Noen saker nevner radikal islam, men det religiøse innslaget i sakene er som regel åstedet for terrorhandlingen, for eksempel moskeen eller synagogen. Det er lite fokus på religion som forklaring på hvorfor terror skjer, eller hva terroristene vil oppnå. Dermed mangler en viktig brikke som noen ganger kan forklare hvorfor ting skjer. Ingen av sakene om Boko Harams kidnapping av skolejenter i Nigeria fanger opp at det i denne konflikten er nettopp fordi jentene er fra kristne familier at de blir kidnappet (Pearson & Zenn, 2021, s. 7). Mange av sakene har betryggende strategier for å berolige barna (Lorgen, 2019, s. 21), og de fokuserer på at dette ikke er noe barna trenger å være redde for. Samtidig er det interessant at nettopp terror og konflikt er en av de vanligste grunnene til at religion blir nyhetsverdig. Tross Supernytt-redaktørens ønske om å ufarliggjøre religion viser våre funn at religion, og oftest islam, ofte blir nyhetsverdig i konfliktsituasjoner i tråd med tidligere forskning om medienes dekning av religion (Lundby, 2019).

Et annet tema som utkrystalliserer seg i analysen vår, er sensasjonspregede saker ofte med et «ekstotisk» preg. Disse forstås i lys av sensasjon som nyhetskriterium og medienes vektlegging av det ekstraordinære og det som er annerledes. Av de 21 sakene som vi har kodet i denne kategorien, er flest sensasjonspregede nyhetsinnslag om kristendom (12 saker), da særlig katolsk kristendom, og ingen om islam. Disse nyhetssakene vektlegger det forunderlige eller uvanlige; for eksempel at noen bor på en kirkegård, en kirke som er formet som en sko, eller en kirke som kom opp av vannet. Ni saker handler om høytid og festival, og det er i all hovedsak katolske, hinduistiske og buddhistiske festivaler. Analysen viser også at dyr er i fokus i de disse sakene. Saker handler om dyr som velsignes i kirken, hellige kuer og slangefestival. Dette er i tråd med tidligere forskning på nyheter for barn som

vektlegger at barn har en særlig interesse for dyr (Matthews, 2010 i Carter, 2013). En dypere analyse av disse sakene hadde krevd større grad av meto- disk operasjonisering av det eksotiske. Når vi likevel bringer inn dette per- spektivet er det fordi vi mener det utgjør en viktig tendens i materialet og sier noe interessant om mediebildene Supernytt bidrar til av religion.

Konklusjon

Supernytt, som ofte er del av barns skolehverdag, utgir seg for å formidle «virkeligheten», men i formidlingen er det mange avgjørelser som tas, ofte forankret i verdier og perspektiv. Forankret i ideen om medialisering, at samfunnsutviklingen og medieutviklingen er sammenvevd, mener vi det er av stor interesse å forstå og analysere mediernes formidling. Dette kapittelets bidrag inn i det større forskningsfeltet er å få innsikt i og kunnskap om antall saker om religion, hvilke religioner som omtales, og tema i disse sakene.

Funnene våre viser at antall saker om religion økte fra Supernytts start i 2010 til 2021. Hovedårsaken er økt dekning av islam. Ikke uventet er det flest saker om islam og kristendom (77 prosent). Vi registrerer ulikheter og likheter i dekningen av de to religionene. Mens hverdagstro og aktiviteter vektlegges i nyhetene om kristendom, er det mer fokus på konflikt og ter- ror i sakene om islam. Sakene om terror som nevner islam, inneholder ofte «consolidation strategies», hvor det formidles at barna ikke trenger å være redde.

I mediedekningen av begge religioner får høytider stor dekning: 47 pro- sent av innslagene. Av disse berører tre av fire saker ikke religiøse sider ved høytidene. Vår analyse viser at mediedekningen av religiøse høytider preges av et sekulært fokus. Dette kommer til uttrykk ved at nyhetssakene vekt- legger for eksempel hyggelige, sosiale aktiviteter, mat og andre «kulturelle» sider av høytiden. Medregnet alle saker om høytider utgjør nyheter om reli- gion cirka tre prosent av innslagene.

Analysen vår viser også at av de 249 sakene som har mer fremtre- dende fokus på religion, får kristent hverdagsliv, terror knyttet til islam og sensasjonspreget religion i utlandet fokus. I forbindelse med Supernytts eid- sending uttalte NRK ønsket om å bidra til å «ufarliggjøre» religion. Undersø- kelsen vår antyder at denne ufarliggjøringen kommer til uttrykk ved å tone

ned det religiøse aspektet. Slik blir Supernytt også en del av mediediskursen om religion som fraværende, sensasjonspreget og konfliktorientert, men også utspring til hyggelige, kulturelle høytidsmarkeringer. Barn er viktige samfunnsborgere, og de er fremtiden, men de mangler kunnskap og erfaringer for å korrigere og balansere informasjonen de får i mediene. Derfor trengs det mer forskning på mediebildene av religion i nyheter for barn og hvilke verdier de formidler.

Referanser

- Alon-Tirosh, M. (2017). Children and news: Opinions of children's news program creators in Israel. *Journal of Children and Media*, 11(2), 132–146. <https://doi.org/10.1080/17482798.2017.1302489>
- Benonisen, I.H. (2021, 12. mai). NRK Supernytt med eid-sending: – Kan bidra til å ufarliggjøre religion. *Vårt Land*. <https://www.vl.no/religion/2021/05/12/nrk-supernytt-med-eid-sending-kan-bidra-til-a-ufarliggjore-religion>
- Bernard, H.R. (2006). *Research methods in anthropology: Qualitative and quantitative approaches*. Altamira Press.
- Botvar, P.K. & Mortensen, B.S. (2017). *Unges holdninger til menneskerettigheter i en flerkulturell kontekst*. Institutt for kirke-, religions- og livssynsforskning. https://www.kifo.no/wp-content/uploads/2017/09/KIFO-Rapport-2017_2_Tro-tillit-og-toleranse.pdf
- Carter, C. (2013). Children and the news: Rethinking citizenship in the twenty-first century. I D. Lemish (Red.), *The Routledge international handbook of children, adolescents and media* (s. 281–288). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203366981-46>
- Christensen, H.R. (2021). Religion and journalism under secularization. I K. Radde-Antweiler & X. Zeiler (Red.), *The Routledge handbook of religion and journalism* (s. 31–45). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203731420-5>
- Dahlstrøm, H.K. (2013). Gud i sørlandsmedia. *Norsk medietidsskrift*, 20(2), 124–140.
- Dahlstrøm, H.K., Nesheim, N. & Nyjordet, B. (2017). Barn og eldre marginaliseres som kilder i mediene. Kildebruk i norske nyhetsmedier 2015. *Norsk Medietidsskrift* 24(4), 1–22. <https://doi.org/10.18261/issn.0508-9535-2017-04-04>
- Døving, C.A. & Kraft, S.-E. (2013). *Religion i pressen*. Universitetsforlaget.
- Eide, M. (1991). *Nyhetens interesse*. Universitetsforlaget.
- Eide, M. (2001). *Til dagsorden! Journalistikk, makt og demokrati*. Gyldendal Akademisk.
- English, P., Barnes, R., Fynes-Clinton, J. & Stewart, L. (2019). Children's news in Australia: Content for young readers in Crinkling News. *Journal of Children and Media*, 13(1), 73–88. <https://doi.org/10.1080/17482798.2018.1547777>
- Hepp, A., Hjarvard, S. & Lundby, K. (2010). Mediatization – Empirical perspectives: An introduction to a special issue. *Communications. The European Journal of Communication Research*, 35(3), 223–228. <https://doi.org/10.1515/comm.2010.012>
- Hjarvard, S. (2011). The mediatization of religion: Theorizing religion, media and social change. *Culture and Religion*, 12(2), 119–135.
- Høeg, I.M. (2010). Religjøs trading. I P.K. Botvar & U. Schmidt (Red.), *Religion i dagens Norge – Mellom sekularisering og sakralisering* (s. 181–195). Universitetsforlaget.
- Hågvar, Y. (2007). *Å forstå avisa: Innføring i praktisk presseanalyse*. Fagbokforlaget.
- Ihlen, Ø. (2001). Miljømakt og journalistikk: Retorikk og regi. I M. Eide (Red.), *Til dagsorden! Journalistikk, makt og demokrati* (s. 304–328). Gyldendal Akademisk.

- Kvale, S. & Brinkmann, S. (2009). *Interviews: Learning the craft of qualitative research interviewing*. Sage.
- Lorgen, L.C. (2019). *Nyheter for barn og forestillinger om barndom. Barns erfaringer og Supernytts tekstlige strategier*. The University of Bergen.
- Lundby, K. (2019). Conflictual diversity and contested cultural heritage: Newspaper coverage of religion in Norway 1938–2018. *Temenos*, 55(2), 249–270. <https://doi.org/10.33356/temenos.87828>
- Lundby, K. (2021). *Religion i mediernes grep: Medialisering i Norge*. Universitetsforlaget.
- Lövheim, M. (2021). Gender, religion and the press in Scandinavia. I K. Radde-Antweiler & X. Zeiler (Red.), *The Routledge Handbook of Religion and Journalism* (s. 62–75). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203731420-7>
- Nesheim, N.S. (2018). Barn og nyheter. En analyse av Aftenposten Junior og NRK Supernytt. I B.M. Nyjordet (Red.), *Barns mediehverdag* (s. 43–60). Cappelen Damm Akademisk.
- NRK (2010). NRK årsrapport 2010. *Norsk rikskringkasting*. <https://info.nrk.no/wp-content/uploads/2021/06/2010-nrk-aarsrapport.pdf>
- Nyjordet, B.M. (Red.) (2018). *Barns mediehverdag*. Cappelen Damm Akademisk.
- Pearson, E. & Zenn, J. (2021). *Boko Haram, the Islamic State, and the surge in female abductions in southeastern Niger*. ICCT Research Paper.
- Toft, A. (2017). Islam i klasserommet. I I.M. Høeg (Red.), *Religion og ungdom* (s. 33–50). Universitetsforlaget.
- Repstad, P. (2020). *Religiøse trender i Norge*. Universitetsforlaget.
- Riddle, K., Cantor, J., Byrne, S. & Moyer-Gusé, E. (2012). «People killing people on the news»: Young children's descriptions of frightening television news content. *Communication Quarterly*, 60(2), 278–294. <https://doi.org/10.1080/01463373.2012.669340>
- Statistisk sentralbyrå (u.å.). *Den norske kirke*. Hentet 15. januar 2022 fra <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/religion-og-livssyn/statistikk/den-norske-kirke>
- Statistisk sentralbyrå (u.å.). *Trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja*. <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/religion-og-livssyn/statistikk/trus-og-livssynssamfunn-utanfor-den-norske-kyrkja>
- Taule, L. (2014). Norge – et sekulært samfunn. *Samfunnsspeilet*, 1, 9–16.
- Taira, T. (2020). Media and communication approaches to leaving religion. I D. Enstedt, G. Larsson & T.T. Mantsinen (Red.), *Brill handbooks on contemporary religion* (s. 335–348). Brill. https://doi.org/10.1163/9789004331471_028
- Østbye, H., Helland, K., Knapskog, K., Larsen, L.O. & Moe, H. (2013). *Metodebok for mediefag*. Fagbokforlaget.